

ГОЛОВНІ ВЛАСТИВОСТІ ГЛИБИННО-ПРОСТОРОВОЇ КОМПОЗИЦІЇ ТА ЗАСОБИ ЇЇ ВИЯВЛЕННЯ. АРХІТЕКТУРНИЙ АНСАМБЛЬ, ЯК ФЕНОМЕНАЛЬНА ГЛИБИННО-ПРОСТОРОВА КОМПОЗИЦІЙНА СИСТЕМА

Білецька К.С.

*Наукові керівники – Коровкіна Г.А., канд. архіт., ст. викладач,
Богданова Л.О., ст. викладач*

Глибинно-просторова композиція є вершиною творчих можливостей для художника. Такий вид композиції являє собою співвідношення форм і елементів, розрахованих на сприйняття при русі в глибину витвора мистецтва, впливає на глядача не тільки поєднанням площин, обсягів, а й паузами між ними, т. е. простором. Вплив гармонійного простору, побудованого за законами гармонії, сприятливо впливає на особистість.

В архітектурі розрізняють такі глибинно-просторові композиції: площі, вулиці, квартали та ін. Архітектурне рішення цих видів композиції найчастіше має вигляд архітектурного ансамблю.

Ансамбль визначають як феноменальну художньо-образну систему, яка розвинута у часі і її характеризує єдність, гармонія, поліфонізм різноманітних об'ємно-просторових форм. Гармонізація ансамблю досягається встановленням відповідної, пропорційної гармонії між компонентами ансамблю, ансамблем в цілому, навколишнім середовищем і людиною; визначенням якісної міри і єдності частин і цілого. Ансамблі як ідейно-художні системи формуються як індивідуальні композиційні структури які визначені особливим місцем та образом.

На рівні ансамблю народжується «велика архітектура», формуються синтетичні образи великої сили впливу, що організують містобудівні простори, місто в цілому, образи, що переживають час.

Архітектурна глибинно-просторова композиція характеризується єдністю об'ємів, просторів та їх співвідпорядкованістю. Цілісність архітектурної композиції відображає логіку і органічність зв'язку утилітарних, художніх і естетичних. Архітектурний ансамбль припускає наявність функціональної та просторової організації з певним і характерним художнім виглядом і задумом.

Сутність феноменальності художньо-образної системи ансамблю – в послідовному просторово-часовому гармонійному об'єднанні архітектурних образів і найбільш повному їх розкритті та ідейно-художньому змісту. Феномен ансамблю – в художньо-образній взаємодії, взаємозбагаченні – виразних засобів архітектури та інших мистецтв, та повноти їх впливу на людину.

Список використаних літературних джерел:

- 1) <https://sites.google.com/site/opksfu/home/modul-3-vidy-kompozicii/3-3-glubinno-prostranstvennaa-kompozicia/primery-glubinno---prostranstvennoj-kompozicii>
- 2) <https://sites.google.com/site/opksfu/home/modul-3-vidy-kompozicii/3-3-glubinno-prostranstvennaa-kompozicia/primery-glubinno---prostranstvennoj-kompozicii>
- 3) <https://present5.com/obemno-prostranstvennaya-kompoziciya-prepodavatel-milenko-g-i-podgotovila-baraeva/>
- 4) <https://ppt-online.org/346617>
- 5) <https://build.rin.ru/articles/60.html>
- 6) <http://www.arhplan.ru/buildings/design/types-of-architectural-compositions>
- 7) <https://ppt-online.org/346617>

ІСТОРИЯ СТВОРЕННЯ ПІРАМІД У ГІЗИ

Тиназлі Є.В.

Наукові керівники – Богданова Л.О., ст. викладач.,

Швець Л.М., канд. архіт., доцент

У світовій історії Стародавній Єгипет гідно називають наймогутнішою і розвиненим серед інших найдавніших цивілізацій. Саме тут виникла перша централізована держава, а також зародилося безліч значущих для людства наук. Найбільш знаменитий комплекс царських пірамід епохи древнього царства знаходиться поруч нинішнього селища Гізу. Цей некрополь єгиптяни називали - «на схилі висоти». Він складається з трьох знаменитих пірамід - усипальниць Хеопса, Хефрена і Мікеріна.

Розвиток композиції піраміди зводиться до скорочення числа «поверхів», поки нарешті не згладжується ступінчастою, і піраміда не набуває монолітну форму. Саме ця замкнута в собі гігантська геометризорованого монолітна форма і створює пафос кількісного. З трьох знаменитих монолітних пірамід в Гізах (Гізі) фараонів IV династії, Хеопса, Найграндіозніша - Хеопса. Усипальниця Снофру в Меїдуме і Дашурская піраміда з її висотою 99 м - проміжні ланки в еволюції від ступенчатості пам'ятника Джосера до цілковитої монолітності піраміди Хеопса.

Розбираючи композиції пірамід, ми повинні пам'ятати, що колись вони були оточені рядом інших пам'ятників і що тільки реконструкція всього цього архітектурного ансамблю могла б дати повне уявлення про цю архітектурі. На схід і на захід від Хеопсової піраміди ми бачимо геометрично розташований ціле місто мастаб - некрополь найближчих родичів фараона, а також служилої і земельної знаті, протягом IV і ще V династії споруджували свої гробниці поруч із пірамідою фараона. Всі ці мастаби і малі піраміди не були випадково розкидані навколо піраміди, а розташовувалися геометрично, по прямих лініях. Строгий ритм в чергуванні прямокутно розташованих мастаб вторив конс-